Donderdag 26 September 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4920

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Consciëntiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Besprekingen in Indie op het Dode Spoor

Parijse conferentie treft maatregelen om op te schieten

Felle gevechten in Noord-Griekenland

De wapenstilstandsbesprekingen tussen het Indonesische republikeinse leger en het geallieerde hoofdkwartier zijn voor onbepaalde tijd uitgesteld. Beide partijen konden niet tot overeenstemming komen over de te bespreken onderwerpen.

Een gemeenschappelijk communiqué zegt dat beide afvaardigingen de quaesties aan de hogere autoriteit zullen voorleggen. De bijeenkomst kwam op het dode punt toen de Indonesiërs tot een nota van vier punten kwamen: nl. 1) de wapenstilstand zou Zuid-Celebes, Borneo, Bali, Java en Sumatra betreffen, 2) de Nederlanders zouden de uitzending van de „7 December divisie" afgelasten; 3) de geallieerden zouden geen gebruik meer maken van de Japanners, die zich al hadden overgegeven door hen te gebruiken voor arbeids- en krijgsdoelen; 4) de Nederlanders zouden de zee- en luchtblokkade opheffen, omdat deze volgens de Indonesiërs het eiland Madoera met hongersnood bedreigt (Batavia, (AP) 26.9).

NIEUW CABINET.

Na een interview met Sjahrir gehad te hebben verklaarde het republikeinse nieuws agentschap Antara dat Sjahrir het nieuwe cabinet samengesteld heeft en de samenstelling aan Soekarno voor zal leggen.

Antara verklaarde dat Sjahrir gezegd had dat als de toekomstige Nederlands Indonesische onderhandelingen op een dood punt zouden uitlopen, de toestand in Indië „definitief een internationaal probleem" zou worden. (Batavia, Aneta, 24.9).

NAAR BATAVIA.

Dinsdag werd bekendgemaakt dat ongeveer 100 Europese en Eurazische vrouwen en kinderen, die geïnterneerd waren, Donderdagavond per trein naar Batavia zullen vertrekken. (Batavia, Aneta, 24.9).

HELLEENSE PREMIER SPREEKT OVER DE GEVECHTEN.

Premier Constantin Thaldaris van Hellas heeft te Thessaloniki verklaard, dat de gewelddaden in het Noorden van Hellas een feitelijke oorlog tegen de staat betekenen en dat de staat het verzet ten koste van alles zal breken.

De gisting, welke veroorzaakt werd door aanvallen van linkse benden in Thessalië en Macedonië „is geen quaestie van orde welke allang geregeld zou zijn doch een quaestie van oorlog", zeide hij.

Thaldaris verklaarde tot een menigte op straat: „De staat zal zegevierend te voorschijn treden door alle middelen te gebruiken welke hem ten dienste staan en niet te aarzelen om deze maatregelen te nemen". Hij zeide, dat er geen onmiddellijk gevaar voor Griek's Macedonië bestaat, doch voegde eraan toe, dat de toegenomen activiteit der linkse benden het gedurende de laatste weken het geduld van de regering heeft uitgeput. De Premier gaf een uiteenzetting van het werk der Griekse afvaardiging op de vredesconferentie te Parijs. Hij vroeg om de nationale eenheid opdat Hellas een zegenrijke vrede moge erlangen.

Volgens Thaldaris bevordert een „buitenlandse macht" de wanorde in Hellas en hij zeide, dat het recht van veto in de Veiligheidsraad gebruikt wordt als een wapen om elke beslissing, waarmede men de vrede in Hellas en andere landen wil stichten, te ontwrichten. Voorts zeide de Premier, dat het zo helder is als de dag, dat de oorlog van buiten af op Grieks gebied wordt overgebracht ten behoeve van degenen die van deze moeilijkheden willen profiteren om een uitlaat naar de Aegeïsche Zee te verkrijgen.

„De quaestie van de publieke orde zou sinds lang zijn opgelost indien het slechts een binnenlandse quaestie was... en vreemde invloeden niet poogden de wanorde en voortduring van de duisternis te bestendigen. Zij werken in duisternis, zij maakten de duisternis en werken voor de duisternis — degenen die zo intrigeren. En zij slaagden er laatst in om in de Veiligheidsraad de duisternis te scheppen welke hun bedoelingen omhult. Zij bereikten dit door een onderzoek te beletten door een internationale commissie om na te gaan wat er gebeurt over en langs onze grens, dank zij het veto-wapen. Een zenuwoorlog wordt op dit ogenblik tegen ons gevoerd en wij moeten ons er tegen verzetten met al onze krachten" (Thessaloniki, (AP) 25.9).

COMMENTAREN OP STALINS VERKLARING.

Britten wachten af...

Een woordvoerder van het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide op een persconferentie, dat Groot Britannië de verklaring van Stalin, dat er geen werkelijk gevaar voor een nieuwe oorlog bestaat, verwelkomt. „De Britten zullen thans de gevolgen van zijn opmerkingen afwachten op de vredesconferentie en de bijeenkomsten der Verenigde Naties".

Een andere ambtenaar, die in nauw contact staat met Attlee, was van mening, dat Stalins opmerkingen een belangrijke wijziging in de richting en techniek van Ruslands buitenlandse politiek in uitzicht stellen, doch dat de gebeurtenissen moeten aantonen of deze verwachting gerechtvaardigd is (Londen, (AP) 25.9).

Waarom dan? vraagt „l'Epoque".

Stalins verklaring trekt nog steeds veel aandacht in de Parijse pers, hoewel de meeste ochtendbladen zich beperkten tot de aanbieding van het nieuws.

„l'Epoque", het rechtse anticommunistische nieuwsblad, voegde er echter een reeks vragen aan toe. „Als Stalin niet gelooft dat er gevaar voor oorlog is, waarom dan heeft Rusland de demobilisatie stopgezet? Waarom ook worden Maarschalk Von Paulus en de Duitse Generaals alsook de Franse Generaal Puaux gebruikt om het Rode leger op te leiden? Als Stalin geen groot belang hecht aan de atoombom, waarom exploiteert Rusland dan koortsachtig al zijn vindplaatsen van uranium? Waarom worden Duitse geleerden in de kern-scheikunde te werk gesteld?" aldus het blad (Parijs, (AP) 25.9).

De woorden stroken niet met de daden.

Stalins verklaring als zou de wereld niet werkelijk gevaar lopen opnieuw een oorlog mee te maken werd door sommige nieuwsbladen sceptisch beschouwd, doch andere beschouwden haar als „werkelijk bemoedigend". De verklaring gaf nieuwe hoop aan degenen die „oorlog vrezen".

De New York Times zeide: „Het is een onderdeel van het Russische vraagteken dat de woorden en daden vaak zo ver uit elkaar liggen. Doch indien er werkelijk een succesrijke samenwerking wil zijn, kan deze niet zijn zoals Stalin die tot nu toe gewenst heeft uitsluitend op Russische voorwaarden. De wijze om samen te werken is elkaar halverwege tegemoet te komen" (New York, (AP) 25.9).

Op het Vaticaan.

James Farley, oud-postdirecteur-generaal van de Verenigde Staten en een kopstuk in de Democratische Partij [Trumans partij — Red.] bracht gisteren een bezoek aan den Paus en zeide, dat de Heilige Vader „volkomen accoord ging met de Noordamerikaanse politiek" als door Byrnes voorgestaan. Farley zelf zeide van hetzelfde gevoelen te zijn (Rome, (AP) 26.9).

STAKING IN PITTSBURGH.

20.000 Personen waren ledig in de staalfabrieken en andere industrieën van Pittsburgh als gevolg van de staking in de electriciteitsbedrijven.

Duizenden kantoor- en winkelklerken bleven ook thuis omdat de tramdienst beperkt was. De arbeiders van een staalfabriek staakten uit medeleven met George Mueller, hoofd van de bond van electriciteitswerkers, die Dinsdag veroordeeld werd tot een jaar gevangenisstraf wegens belediging van de rechtbank toen hij terecht stond voor schending van het stakingsverbod (Pittsburgh, (AP) 25.9).

TRAMPERSONEEL STAAKT.

Vanmorgen is het trampersoneel te Pittsburg met een staking begonnen. Of ook de bussen zullen staken is nog niet bekend. Dagelijks worden ongeveer één millioen mensen met 950 tramwagens vervoerd in Pittsburg, zodat de hele zaak in de war loopt (Pittsburg, (AP) 26.9).

WIL PRIJSCONTROLE OPHEFFEN.

John McCormack, leider van de meerderheid in het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden, heeft aan Paul Porter, Administrateur van het Bureau voor Prijszetting (OPA) getelegrafeerd om er bij hem op aan te dringen de prijscontrole op vlees en andere schaarse levensmiddelen voor zestig dagen op te heffen. Op het ogenblik is er vooral in New York een ernstig tekort aan vlees.

De prijs van vis en gevogelte stijgt enorm. Kip koopt men voor een dollar het pond. Op sommige plaatsen wordt paardenvlees verkocht.

McCormack zeide, dat de opheffing van de prijscontrole noodzakelijk is indien men wil zorgen dat de hospitalen en de burgers voldoende vlees- en voedsel krijgen. Hij zeide, dat er voldoende vee is, doch dat de eigenaren weigeren dit vee op de markt te brengen tegen de huidige maximumprijzen (Boston, (AP) 25.9).

OPROER ZAL WORDEN VERPLETTERD.

De Iraanse Minister van Propaganda Prins Mozaffar Firouz verklaarde, dat de Iraanse regering niet alleen het huidig oproer van de opstandige Quashqui stamgenoten in Zuid-Iran de kop zal indrukken, doch elke andere soortgelijke uitbarsting waar dan ook (Teheran, (AP) 25.9).

STAKING IN TRIëST.

De kadewerkers en pakhuismensen in Triëst gingen in staking uit sympathie voor de 200 arbeiders van de kranen. Men wenst hoger loon en betere arbeidsvoorwaarden (Triëst, (AP) 26.9).

EIGEN VLAG VOOR TRIëST.

De subcommissie van de Conferentie te Parijs die Triëst behandelt, stelde voor een eigen vlag en blazoen in te stellen voor Triëst. Zowel Italiaans als Sloweens zouden officieel erkende talen worden (Parijs, (AP) 26.9).

GEEN INZAGE VOOR ENGELAND.

Op Buitenlandse Zaken te Warszawa zeide iemand dat Polen tot nu toe geen inzage van het kiesreglement aan Engeland heeft verleend, omdat het er niet toe verplicht is. Vermoedelijk zullen de Poolse verkiezingen in December worden gehouden. Volgens de Poolse regering bevat het kiesreglement alle waarborgen voor een vrije en onkreukbare verkiezing en evenredige vertegenwoordiging van de politieke partijen in de kiescommissies (Warszawa, (AP) 26.9).

KONING IN HAIFA.

Zijne Majesteit de Tsaar der Bulgaren, Simeon II (9 jaar oud), is met zijn gevolg te Haifa aangekomen op het Turkse schip Achu, dat den monarch naar het oord der ballingschap Alexandrië zal vervoeren (Jeruzalem, (AP) 26.9).

KONING IN ATHENE.

In Athene zal Zaterdag alles dicht zijn ter ontvangst van Zijne Majesteit George II, koning van Hellas. Alle vergunning om wapenen te dragen zijn ingetrokken. Bij bekendmaking van de politie werd medegedeeld, dat de mensen zich mogen opstellen van de Phaleron-baai tot aan de kathedraal te Athene, maar dat men niet meer mag op en neer lopen als men eenmaal staat. Bovendien mag iedereen zonder meer worden gefouilleerd. Niemand mag op de daken klimmen om de optocht te zien. Ook terrassen zijn verboden terrein verklaard, voorzover ze binnen een afstand van 100 meter van de straatweg liggen. Men mag evenwel toezien voor vensters en op balkons (Athene, (AP) 26.9).

KARTEL - VORMING IN DE RUSSISCHE ZONE.

Een correspondent van Reuter meldt, dat hem uit welingelichte Duitse bron documenten zijn verschaft, waaruit blijkt, dat het Rode Leger sedert twee maanden bezig is met het vormen van 's werelds grootste kartel in de Russische zone van Duitsland. Een groot aantal fabrieken is overgenomen door het „Sowjetische Industrie-Gesellschaft", dat, naar men meldt, voor 51 pct. in handen van Russen en voor 49 pct. in handen van Duitsers is. Naar men aanneemt, zou reeds ongeveer $1/3$ van de grootste industriebedrijven in de Russische zone zijn overgenomen en de waarde van het kartel wordt geschat op meer dan 400 millioen pond sterling (Londen, (AP) 26.9).

BRITS CONVOOI BELAAGD.

Naar te Bangkok (Thailand) gemeld werd zou een convooi van Britse troepen in een hinderlaag geraakt zijn op de weg tussen Onyala en Betong aan de grens tussen Thailand en Malakka door Chinese guerrillero's uit Malakka. Verschillende Britse manschappen werden gedood en gewond door de guerrillero's.

Men gelooft dat het de resten zijn van de communistische troepen die zich in dit gebied ophielden. De datum van het incident werd niet opgegeven. Men gelooft dat het twee of drie dagen geleden plaats vond (Bangkok, (AP) 25.9).

Hollands glorie herstelt zich

De Rotterdamse havens leven weer

Fantastisch plan voor herstel

door

F. JOS DE FRAITURE,

Nijmegen.

Schreven wij in een vorig artikel een en ander over de Moerdijkbruggen, een niet minder groots werk is het herstel der Rotterdamse haven, waarvan kaden en loswallen, kranen en opslagplaatsen, dokken en andere werken voor een zeer groot en belangrijk deel door de Duitsers grondig zijn vernield. Vergeleken bij 1940 zijn thans nog ongeveer zeven kilometer kade voor zeeschepen en zes km. kade voor de binnenvaart onbruikbaar; het aantal walkranen verminderde met 120, dat der drijvende kranen met 18, aan opslagplaatsen mist men nog bijna 200.000 m² vloeruimte, aan tankruimte nog ruim 400.000 ton, terwijl nog drie drijvende dokken mankeren.

Uit deze cijfers kan men zich enig idee vormen van wat de Rotterdamse haven nog tekort komt alvorens weer op het peil te staan van 1940.

Dat neemt echter niet weg, dat het hart van het ook als stad zo zwaar getroffen Rotterdam weer volop klopt.

F. J. de Fraiture

Reeds doen gemiddeld weer 350 schepen per maand met een inhoud van 450.00 ton Nederlands grootste haven aan en de hoeveelheid goederen, die er per maand verwerkt wordt, ligt tussen de 480 en 580 duizend ton. Dat is natuurlijk buitengewoon verheugend, maar inmiddels wordt hard gewerkt aan verdere verbetering van de toestand en opvoering der capaciteit.

Om ingrijpende verbetering te bewerkstelligen is een groots plan ontworpen, dat weer de ondernemende Nederlandse aard kenmerkt, vooral daar waar het er om gaat het water te bedwingen.

Tussen pier I en de vaste wal wordt nl. een zanddam opgeworpen, die een groot havenbekken zal afsluiten. Het havenbekken zal dan één grote bouwput worden, want het door de zanddam afgesloten gedeelte zal worden leeggepompt.

Dit is een uit de nood geboren methode.

In het bedoelde bekken immers is alle kademuur verwoest. Die muren stonden op caissons, waarvan de voorkant onder water de voortzetting van de muur vormde. Door de explosies is de muur voorovergevallen in het water en vermoedelijk ook het bovenste gedeelte van de caissons verwoest. Een herstelling volgens de classieke methode zou een stalen damwand vergen die enige meters voor en achter de verwoestingen tingen ingeleid wordt om zodoende een bouwput te verkrijgen, die het mogelijk zou maken het door de damwand ingesloten gedeelte te herstellen.

Nederland beschikt echter niet over een voldoende hoeveelheid damwand en invoer uit het buitenland in zo grote hoeveelheden zou teveel van onze deviezenvoorraad vergen. Daarom besloten de ingenieurs tot het leggen van de zanddam. Als men evenwel bedenkt, dat het havenbekken ongeveer negen meter diep is, dat als het afgesloten gedeelte is leeggepompt op de dam een enorme druk van buiten benevens stormen zal moeten weerstaan en tevens de zuigende kracht van het getij, zodat de dijk aan de buiten-

(Wordt vervolgd op pagina 3.)

Opinie-onderzoek:

Barometer der Openbare Mening

Gallup bewees zijn betrouwbaarheid

Bij de verkiezingen beslist het volk over de richting van regeringsbeleid in de eerstkomende jaren, maar tegelijk heeft een verkiezingsstrijd iets van een wedstrijd, die de belangstelling trekt van velen, die zich in normale tijden slechts zeer lauw voor politieke aangelegenheden plegen te interesseren. En, zoals bij iedere wedstrijd, verdiept men zich ook hierbij graag in gissingen over de uitslag. Nu is een voorspelling ook een hachelijke zaak, maar indien men dan bovendien weet, dat iedere voorspelling binnen korte tijd aan de werkelijke cijfers getoetst zal worden, moet men wel goed beslagen zijn, om zich op dit gladde ijs te wagen.

Een groot Noordamerikaans tijdschrift, de „Literary Digest", dat al tientallen jaren lang de uitslag van de Noordamerikaanse verkiezingen placht te voorspellen, had geleidelijk op dit terrein een gezag gekregen, en groot was dan ook de verbazing, toen in October 1935 in de pers de mededeling van een vrij onbekende professor in de journalistiek, Dr. Gallup, verscheen, waarin deze pretendeerde de uitslag van de komende presidentsverkiezingen te kunnen voorspellen, en bovendien te kunnen aangeven, welke fout door de „Literary Digest" zou worden gemaakt. Dr. Gallup deelde tevens mede, dat hij zijn voorspelling op de mening van niet meer dan 60.000 mensen zou baseren, terwijl de „Literary Digest" de beschikking had over de opinie van meer dan een millioen abonnees.

Gallups eerste succes.

Zijn eerste succes behaalde Dr. Gallup, toen bleek, dat hij juist voorspeld had, dat de „Literary Digest" den republikeinsen candidaat Landon als den komenden president zou aanwijzen, maar groot was de verbazing, toen Gallups eigen voorspelling, dat Roosevelt zou winnen, juist bleek te zijn. De reden hiervan was zeer eenvoudig. De „Literary Digest" had aan haar abonnees een enquête-formulier toegezonden, terwijl Gallup door speciale enquêteurs willekeurige Noordamerikanen had ondervraagd. Onder de abonnees van dat tijdschrift waren echter bepaalde groepen der bevolking sterk, andere slechts zwak vertegenwoordigd. Dit verklaart, dat door de „Literary Digest" een fout van 19% door Dr. Gallup slechts een fout van 6% werd gemaakt. Later heeft Gallup zijn werkwijze verfijnd, waardoor bij andere verkiezingen zijn foutenmarge gewoonlijk niet groter dan 1% was.

Gallup gaat er van uit, dat de samenstelling der ondervraagde groep zoveel mogelijk moet overeenkomen met die der gehele bevolking. Sinds kort zijn hier te lande op dit terrein twee Nederlandse instellingen werkzaam, „De Nederlandse Vereniging voor Opinie-onderzoek" en „Het Nederlands Instituut voor Publieke Opinie", die volgens het systeem van het Noordamerikaanse Gallup-instituut te werk gaan. Enige honderden enquêteurs van dit laatste instituut, waarvan ons blad reeds enige malen de peilingen omtrent de uitslag der verkiezingen heeft gepubliceerd, ondervragen in het gehele land willekeurige mensen over verschillende onderwerpen van algemeen belang, om zodoende de opvatting van ons volk te weten te komen.

Men draagt er zorg voor, dat bij het ondervragen de verschillende welstandsgroepen evenredig zijn vertegenwoordigd, waarbij men de woonbuurten der ondervraagden als maatstaf neemt. Familie en bekenden van enquêteurs mogen niet worden ondervraagd, terwijl bij iedere volgende enquête andere proefpersonen worden gekozen. Gallup volstaat bij zijn enquête naar de uitslag der verkiezingen naar de ondervraging van 60.000 personen, die representatief zijn voor een bevolking van 130 millioen.

het nieuws van vandaag

Men moest in het particuliere leven een les nemen aan de heren in Parijs. Ze zitten nu een paar maanden te praten over de moeilijkheid der Italiaanse koloniën en om op te schieten, wordt de zaak voor een jaar uitgesteld. Wat zouden de mensen gelukkiger leven, als men dit systeem dan in perpetuum voortzette. Hoe zou Curaçao, waar geen moeilijkheden zouden zijn als de mensen ze zelf niet creëerden, er geen baat bij hebben en terug kunnen keren tot die genoeglijke rustige sfeer van enkele jaren geleden!

Dat men besluit op te schieten — Louis Nevin gewaagt ervan in een uitvoerig telegram op blz. 4 — is zeker een goed idee. Dat men dit doet door de zaken nu maar uit te stellen, is alleen een motief om voortaan dergelijke conferenties, waar afgunst motief is en elkander vliegen af te vangen, de kunst, niet meer te houden.

Wij herhalen echter, dat het onbillijk is om pessimistisch te zijn voordat men nauwkeurig verneemt, wat er van de voorgenomen plannen in Parijs terecht gekomen is en wat niet. Het beeld is nog te verward.

Het is bekend, dat ten aanzien van verschillende landen — het ging om Finland, Roemenië, Bulgarije, Hongarije en Italië — heeft men beperkingen inzake de gewapende macht gesteld. Is de zaak der Italiaanse koloniën op niets uitgelopen, wat de eilanden betreft, heeft men verschillende dingen bepaald.

Daarbij moet men in aanmerking nemen, dat het heel moeilijk is over de vredesregeling te spreken, als men steeds berichten krijgt, dat de landen die spreken elkander elders aanvallen. Nog heden hoort men de meest alarmerende berichten uit de grensstreek van Hellas en Bulgarije. De Helleense premier Thaldaris die momenteel in de streek is waar gevochten wordt, deelde mede, hoe er gestreden wordt (blz. 1) en hoe de aanvallers door een buitenlandse mogendheid van wapenen worden voorzien. Het is niet moeilijk te gissen welke deze mogendheid is.

Ondertussen maakt Athene zich gereed om zijn Koning te ontvangen. Zaterdag zal Koning George II in de Phaleronbaai landen.

CURAÇAO

NIEUWJAAR.

Voor onze Joodse lezers is het vandaag 1 Tisjri 5707, de nieuwjaarsdag. De Joodse tijdrekening begint met de schepping der wereld, die door hen gesteld wordt op 3760 jaren en 3 maanden voor de Christelijke tijdrekening. Aan onze Joodse vrienden van harte een goed en voorspoedig nieuwjaar gewenst.

* * *

MGR. VERRIET ZEGENT HUWELIJK VAN CURACAOENAAR IN.

Op 17 September jl. heeft Mgr. Petrus I. Verriet O. P. te Vught (Nederland) het huwelijk ingezegend van den Curaçaosen onderwijzer Edgar Francis Fontilus en mejuffrouw Wilhelmina Swinkels. Pater Bertrandus Kranwinkel evenals Rechter Van Gerwer van Vught woonden de huwelijksinzegening bij.

DE TERUGKEER DER ATHLETEN.

Het Bestuur van de Curaçaose Athletiekbond deelt ons mede:

Ouders en familieleden van de Curaçaose athleten, die met het ss. „Aldebaran" eind dezer begin volgende week terugkeren van Nederland, gelieven zich voor de verkrijging van toegangskaarten tot het schip te wenden tot den Voorzitter van de CAB, den Luitenant ter Zee 1e klasse H. A. Corsten, bureau AMC, afdeling Personeel. Men kan ook opbellen telefoon 1820 of 1232.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	8015
2e prijs	10126
3e prijs	3320
4e prijs	9245

NAAR NEDERLAND.

Met het ss. „Boskoop" zijn op 22 September jl. van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers vertrokken:

Gerardus Jacobus van der Wijden, Maria van der Wijden—Verhoeve Gerardus Aloysius Maria van der Wijden, Pieter Kanaar, Maria Petronella Kanaar—de Rijk, Maria Kanaar, Pieter Krijn Kanaar, Helena Johanna Kanaar, Jan Hendrik Wiggert Hasselt, Hendrik Vermeulen, Margareta Vermeulen—Kronauer, Greta Vermeulen.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

24 September: Detatram T. Daryani, Pursy en Frank Maduro, Tang Toong, Sai Lai, Dr. C. M. Alex Royer, David Jessurun Cardozo, Robert Hoffstra en Roedolfo Richardson; Marie Pinedo.

25 September: Isaac da Costa Gomez, Patrick H. Hochel, Thomas en Ada Richards.

Aruba — Curaçao.

24 September: Luz del Carmen Minaya, A. E. Limburg, Roy A. N. Smith, Modist en Violet Grovell; Josephita, Constan L. en Pastora L. Richardson; David J. Cardozo, Dr. C. F. Klokke, Venancia Martinez, Clara Semeleer, Baby Chin en Leon Candido Antonie; N. A. H., Jacqueline, Luoy, Freddy, Rudy, Willy en Baby Roy Engelbrecht.

Barbados — Curaçao.

24 September: Albion Crichlow, Clifford Green, Cecil Wellington, Gordon M. Green, Vernon Hutson, Seymour Reid, Hubert Blackett, William Byer, Henry Livingstone, Hugh Belle, Clyde Sealy, Lionel Straker, Lewis Oliver, Phoenix White, Wilmot E. Busby, Lionel Clarke, Desmond Watson, Clarence N. Sealy, Ivan Collymore, Noel Johnson, Joseph N. Layne, Allan Boxill, Frederick Harper, Burke Edward, Henry Jones, Dennis Nicholls, Clarence Sobert.

Curaçao — Bonaire.

24 September: Frater Walfried, E. Krugers, Brake Cristobal Eustatia, Gilberto Martijn, Manuel Martina, Jose Walle.

Curaçao — Sto. Domingo.

25 September: Evangelista Confesora de Jesus, Henry Nelfant, Juana Cuevas.

Curaçao — La Guayra.

24 September: Guillermo Arvelo, Ercilia de Lopez Castro, Concepcion Verde Brito, Rafael Salazar en Maria Josefina Salazar Cumaré; Juan Aquino en Clotilde Cumare de Salazar; Maria Ceronema en Ciebegnina Laguna; Olga Penso.

25 September: Melton Perret Gentil, Winifred Marguerita en Claudette Meurita Hassell; Aura en Arturo Fuenmayor; Gladys Haime, Aura Gonsalez, Pedro Fernandez Rela, Jose Pancracio de Faria, Carmen Arocha Ibarra, Ines Maria Rodriguez, Luis Guillermo Lozano Ferrer, Maria Cristina Araujo, Joaquin Placido Vieira, Maria Isabel Moreno, Manuel Rodriguez Jardim, Jose Fernandez de Castro, Augusto Dubuc Arias, Luis Q. Guerra.

Slechts acht Monarchieen wisten zich te handhaven

22 Republieken en 8 Monarchieen in Europa

Koning Simeon II van Bulgarije moet zijn land en zijn volk verlaten. De negen jaar oude Simeon zal in Egypte zijn nichtjes, de Italiaanse prinsessen en zijn grootvader, ex-koning Victor Emmanuel van Italië terugzien. Simeon zou zich overigens in vele landen van Europa met gemak kunnen bewegen, want zo jong als hij is, hij is reeds een ware polyglot en spreekt behalve Bulgaars en Italiaans, welke talen hij van zijn ouders leerde, vloeiend Frans, Duits en Engels. Van de twintig millioen dollar, welke Simeon met zijn moeder van de Bulgaarse regering ontvangen, in ruil voor de koninklijke eigendommen in Bulgarije, zal de ballingschap in ieder geval draaglijk zijn, zo schrijft de Volkskrant.

Simeon's heengaan betekent voor Europa het 22ste koningloze land. Niet langer dan 36 jaar geleden waren er in Europa slechts twee republieken: Zwitserland en Frankrijk. Nu zijn er nog slechts acht monarchieën, waarvan er twee zijn, waar de koning nog niet is teruggekeerd. Leopold van België vertoeft nog in ballingschap in Zwitserland en koning George van Griekenland wordt einde dezer maand pas in zijn land terugverwacht. Van de overige tronen — de Britse, Noorse, Nederlandse, Deense, Zweedse en Roemeense — heeft alleen de Zweedse in een tijdvak van nauwelijks tien jaar geen afstand, vlucht of ballingschap gekend. De Britse troon wisselde in 1936 driemaal — George V, Edward en George VI. De Nederlandse vorstin en de Noorse koning Haakon VII moesten in 1940 door de inval van de Duitsers in hun landen de wijk nemen naar Engeland, terwijl de Deense en Roemeense koningen in hun landen practisch werden geïnterneerd. Alleen Zweden bleef buiten de oorlog waardoor de oude koning Gustaaf ongestoord zijn bewind kon voortzetten.

Republieken.

In 1910 begonnen de Europese kronen te rollen. Een revolutie in Portugal verdreef koning Manuel, waardoor na 121 jaar — in 1789 werd Frankrijk een republiek — een nieuwe republiek in Europa ontstond. Met deze drie republieken ging Europa in de eerste wereldoorlog en kwam er uit met dertien.

Gedurende de Russische revolutie in 1917 werd de tsaar aller Russen, Nicolaas II, vermoord. Keizer Wilhelm van Duitsland en keizer Karel van Oostenrijk — Hongarije deden in 1918 afstand van hun tronen, nadat koning Ferdinand van Bulgarije hen reeds was voorgegaan. In 1920 volgde de afzetting van sultan Mohammed VI van Turkije. De overwonnen landen werden gereduceerd tot de Duitse, Oostenrijkse en Turkse republiek, terwijl Hongarije onder regentschap van admiraal Horthy kwam. Zeven nieuwe republieken, in de vorm van onafhankelijke staten ontstonden: Finland, Estland, Letland, Lithauen, Polen, Tsjecho-slowakije en Albanië, welke laatste onder koning Zogoe in 1928 een monarchie werd. Het koninkrijk der Serven, Croaten en Slovenen werd samengesmolten tot de staat Zuid-Slavië onder koning Alexander. Daarna duurde het 20 jaar voordat opnieuw een koning de kroon van het hoofd viel. In 1931 deed koning Alfonso van Spanje afstand van de troon en werd zijn land een republiek. In 1936 abdiceerde koning Edward XIII van Engeland, om een huwelijk te sluiten „met de vrouw die hij lief had".

In sneller tempo.

In 1939 moest koning Zogoe van Albanië zijn land verlaten voor de invasie van de Italianen en voegde koning Victor Emmanuel de Albaanse kroon aan het Italiaanse koninkrijk toe. Koning Peter van Zuid-Slavië moest het volgend jaar voor de invasie van de Duitsers de wijk naar het buitenland nemen en werd na de bevrijding van zijn land niet meer terug verlangd. Alleen koningin Wilhelmina en koning Haakon VII van Noorwegen werden bij acclamatie door hun volk teruggeroepen. In Hongarije werd regent Horthy gearresteerd, waardoor het koningloze land tevens regentloos werd. De Italiaanse troon, die na de val van Mussolini reeds wankelde, waardoor koning Victor Emmanuel zijn troon afstond aan zijn zoon Umberto, kon ook door dezen jongen koning niet gehouden worden, ofschoon slechts een bescheide meerderheid van het Italiaanse volk de republiek boven de monarchie verkoos. Koning Christiaan van Denemarken overleefde de Duitse bezetting en Michaël van Roemenië voelt zich schijnbaar bij de Russen evengoed thuis als in de oorlog bij de Duitsers.

SCHEEPSBERICHTEN.

25 September.

Elias Kulukundis van Piraneus; Elias Kulukundis naar Los Angeles; Clio naar Maracaibo; Plato naar La Guayra; Lake Cowichan van Cristobal.

26 September.

Gordias van New York; Lake Cowichan naar Londen.

Misse Nieuws

NOVEEN OP JUICIO.

In de Kerk van de Heilige Theresia op Juicio is een noveen begonnen als voorbereiding op het feest van deze heilige dat op 3 October valt.

KERK VAN JANWE WORDT VERFRAAID.

Op Janwé is men bezig de H. Hartkerk van Pastoor Raymundus de Valk O. P., wiens jaardag het heden is, op degelijke wijze te vernieuwen en te verfraaien. De gehele houten vloer van de kerk is vervangen door een tegelvloer; voorts zijn twee zij-ingangen aangebracht waarmede de parochianen zeer in hun schik zijn. Het hoogaltaar, de zijaltaren, de preekstoel en de communiebank worden van Curaçaos natuursteen (graniet) evenals de treden van het priesterkoor. Tenslotte wordt de voorboog hersteld zodat de kerk niet alleen inwendig maar ook uitwendig spoedig een schonere aanblik zal bieden.

DE SOCIALE STUDIE AAN DE KATHOLIEKE ECONOMISCHE HOGESCHOOL.

De behoefte, om aan de zich steeds meer uitbreidende sociale wetenschappen meer aandacht in onderwijs en examens te kunnen geven, aldus de pas verschenen „Gids voor het twintigste studiejaar der Katholieke Economische Hogeschool te Tilburg", heeft geleid tot het besluit, om naast de bestaande candidaats- en doctorale examens nieuwe examens te ontwerpen, waarin een meer geprononceerde plaats zal worden gegeven aan de wijsbegeerte en de sociale wetenschappen en de daarvoor benodigde hulpvakken. Een met deze verandering corresponderende wijziging in de propaedeuse is eveneens ontworpen. Met ingang van het studiejaar 1946-'47 zullen er derhalve twee afdelingen zijn: een afdeling voor de economische wetenschappen en een afdeling voor de sociale wetenschappen.

In verband met de nodige overgangsmaatregelen en de op handen zijnde reorganisatie van het hoger onderwijs, zal de invoering der veranderingen geleidelijk geschieden.

Aldus georganiseerd, poogt de hogeschool haar eigen taak te vervullen, die is een katholiek

GEDENKT UW PRIESTERS.

5 November is door de Duitse bisschoppen aangekondigd als de dag welke ieder jaar zal worden gewijd aan de nagedachtenis van die katholieke priesters, die om hun geloof door de Nazies ter dood werden gebracht.

R.K. ARBEIDERSCONGRES IN CANADA.

19 September wordt te Quebec in Canada het 25-jarig bestaan der katholieke arbeidersorganisatie aldaar gevierd door het houden van een congres. Met 65.000 leden in 90 grote en kleine steden is deze organisatie de invloedrijkste arbeidersbeweging van Frans-sprekend Canada.

KATH. ACTIE IN DUITSLAND HERLEEFT.

De bisschop van Aken, mgr. Joseph van der Velden, presideerde de heroprichtingsvergadering van de Katholieke Actie in Duitsland, waarvan vroeger het hoofdbestuur zetelde in München-Gladbach.

KATHOLIEK INDIË VOOR RIJKSEENHEID.

„De Indische Katholieken zullen bij de besprekingen met de Nederlandse regering vasthouden aan de rijkseenheidsgedachte", aldus het bestuurslid van de Katholieke studieclub te Batavia, de heer J. H. Smit.

De heer Smit was voor de oorlog lid van vele belangrijke lichamen zoals Volksraad, Provinciale Raad, de werknemersorganisatie in de suikerindustrie enz. Hij zal de Indische Katholieken vertegenwoordigen te Pankopinang. „De toestand zal na deze besprekingen echter verschillende ontwikkelingsstadia moeten doormaken, waarna ook de Katholieken uiteindelijk een zelfbeschikkingsrecht voor de Indonesiërs zullen wensen", aldus de heer Smit.

Dit ogenblik zal volgens hem echter niet eerder denkbaar zijn dan over 20 tot 25 jaar.

CURAÇAO

VERKEERSONGEVALLEN.

In de Oranjestraat reed een personenauto door een afrastering van Steenrijk waardoor deze afrastering over een lengte van ongeveer 10 meter werd vernield. De bestuurder bleek niet in het bezit te zijn van een rijbewijs.

Op de Weg naar het Portugese Kamp sloeg een bestelauto om waardoor 3 van de 7 inzittenden verwondingen opliepen. De bestuurder die niet in het bezit was van een rijbewijs, verklaarde, dat de stuurinrichting tijdens het rijden defect was geraakt.

Op de Berg-Altena vond een aanrijding plaats tussen een dienstauto en een pick-up. De bestuurder van de pick-up sloeg naar links af, doch verminderde daarbij zijn snelheid met het gevolg, dat de dienstauto met de pick-up in aanrijding kwam.

In de Marktstraat vond een aanrijding plaats tussen een dienstvrachtwagen en een KLM-bus, waardoor beide motorrijtuigen schade opliepen.

De bestuurder van de autobus draaide te kort voor de stilstaande vrachtwagen langs.

Vond op de Rodeweg een aanrijding plaats tussen een postauto en een personenauto. De bestuurder van de Postauto reed achteruit tegen de geparkeerde personenauto.

Op de Weg Westpunt ten hoogte van Savaan vond een aanrijding plaats tussen een CPIM-autobus, een militaire vrachtwagen en een autobus. De bestuurder van de militaire vrachtwagen wilde de stilstaande ABC-bus voorbijrijden op het moment, dat de uit de tegenovergestelde richting komende CPIMbus de ABC-bus passeerde.

Een lichte aanrijding vond plaats in de Bredestraat ten hoogte van het Hospitaal tussen een personenauto en een autobus. De bestuurder van de autobus draaide plotseling naar links, om te draaien op het moment dat de personenauto was genaderd.

Te Barber reed een dienstvrachtwagen tegen een stenen pilaar waardoor de pilaar werd vernield. Bij het draaien reed de vrachtwagen met de achterzijde tegen de paal.

OOK DE MOTTEN PASSEN ZICH AAN.

Inderdaad, ook de motten passen zich aan de omstandigheden aan. Een bureau voor wetenschappelijk onderzoek heeft vastgesteld dat motten zich bij gebrek aan zuivere wol tevreden stellen met celwol en kunstzijde. Men heeft daartoe motten in de gelegenheid gesteld haar eitjes op verschillende weefsels te leggen en na verloop van tijd de aangerichte schade onderzocht. Geconstateerd werd toen, dat ook celwol en kunstzijde weefsels sterk werden aangetast en zelfs grote gaten te zien gaven. Bij linnen en katoen hadden de larven slechts de losse draden aan de randen gebruikt die hun cocons te maken, gaten waren in deze weefsels niet ontstaan.

Hieruit blijkt dus, dat de taak der huisvrouwen zich weer heeft uitgebreid en dat zij niet alleen moeten trachten te voorkomen, dat het mottengebroed leeft ten koste van haar kostelijke wollen kleren, doch dat zij evenzeer aandacht dienen te schenken aan andere weefsels.

Een spreekwoord zegt: „In de nood eet de duivel vliegen" en uit de genoemde onderzoekingen blijkt, dat zelfs de familie mot de bakens verzet, als het getij verloopt.

„METEOOR" VLOOG 1001 KM. PER UUR!

Kolonel-vlieger Donaldson heeft een proefvlucht gehouden met de Gloster Meteor, waarmede binnenkort een poging zal worden ondernomen, om het wereldsnelheidsrecord, dat stond op 969.6 km., te verbeteren. Gedurende drie minuten werd een snelheid van 1001.6 km. per uur behaald.

De weersomstandigheden waren ongunstig voor het houden van een recordvlucht. De temperatuur was laag en het toestel steeg slechts tot een hoogte van 900 meter. Donaldson bleef ongeveer 20 minuten in de lucht. Alvorens te landen dook het vliegtuig driemaal met een ontzaglijke snelheid over de startbaan. De vlieger deelde na de vlucht mede, dat het toestel in uitstekende conditie was en dat hij van plan was een nieuwe aanval te doen op het wereldsnelheidsrecord ook bij slechtere weersomstandigheden, dan oorspronkelijk in de bedoeling lag, doch de temperatuur moet goed zijn.

In den avond van Maandag 23 September j.l. omstreeks zes uur en vijftig minuten, werd op den Hoofdverkeersweg tusschen Hotel Strand en het Clubhuis Caribe een manspersoon door een auto aangereden. De bestuurder is zonder te stoppen doorgereden in de richting van Oranjestad, terwijl het slachtoffer in zorgwekkenden toestand op den weg bleef liggen.

Zij die inlichtingen kunnen verschaffen omtrent dit ongeval, worden verzocht zich te vervoegen bij den Brigade Commandant Militaire Politie te Oranjestad, Aruba.

2-1

Prof. Romme over Indische probleem

Interview in Engels weekblad.

Het Engelse weekblad „Catholic Herald" heeft een onderhoud met zijn Nederlandsen correspondent met Prof. Carel P. Romme, voorzitter van de Katholieke Volkspartij opgenomen.

Het interview betreft speciaal de wijze, waarop de Katholieke Volkspartij de Indonesissche kwestie ziet.

„De quaestie is niet nieuw", zo zeide Prof. Romme. „Gedurende de laatste 30 of 40 jaar is het welbewuste doel van de Nederlandse politiek geweest om een spoedige en vreedzame oplossing van de Indonesische quaestie tot stand te brengen, waarbij beide partijen in gelijke mate voordeel zouden trekken.

Evenmin zou men de vroegere Gouverneurs van Indonesië recht doen, indien men hun oprechte overtuiging, dat de Indonesische quaestie niet alleen een vraagstuk van politieke en economische, doch ook van ethische aard was, dat dat aan het volk van Indonesië recht diende te geschieden, over het hoofd zou zien.

Reeds in 1922 werd het woord „kolonie" uit de Nederlandse grondwet geschrapt en op het ogenblik dat de Nederlanders aan het begin van de oorlog verklaarden, dat de reminscenties aan het koloniale systeem geleidelijk verdwijnen. (?)

Prof. Romme bracht vervolgens de verklaring van Hare Majesteit de Koningin van 6 December 1942 in herinnering, waarin wordt gesproken van een Verenigd Rijk waarin gelijke rechten en zelfbestuur voor alle delen binnen het Koninkrijk.

„Al zijn begrijpen", aldus Prof. Romme, „dat, indien dit doel zou kunnen worden bereikt dit Verenigd Koninkrijk van volken, die grote verschillen in ras vertonen en die over de gehele wereld verspreid wonen, een hechte steunpilaar voor de vrede en de veiligheid van de wereld zou zijn. Het is zeer moeilijk om te voorspellen wat er gaat gebeuren. De tijd dat Japan heeft de normale ontwikkeling verstoord en op langzame ongedaan maken dat Japanse invasie heeft aanleiding gegeven tot een dictatuur van extremisten, die door de Japanners zijn geoefend, zodat het zeer moeilijk is om de vrij geuite stemming van het Indonesische volk te verkrijgen, hetzij met volledige onafhankelijkheid buiten het koninkrijk, hetzij met zelfbestuur er binnen.

Deze instemming moet werkelijk vrij zijn, zoals door een gezamenlijke verklaring van alle ondergrondse organisaties in Nederland gedurende de Duitse bezetting is vastgelegd. In deze verklaring, die ook door de communisten is ondertekend, werd gezegd, dat vrijheid en zelfbeschikking, zoals voorgesteld in de verlekeur afhankelijk mocht zijn."

Voorts verklaarde Prof. Romme: „De huidige regering zal het aanbod van de vorige (tijdelijke vorm van zelfbestuur met een referendum na ongeveer een generatie) niet intrekken. Het wil evenwel de quaestie van een referendum naar voren brengen op een Rijksconferentie, die Dr. Beel met zo min mogelijk uitstel wil houden. Een snelle bijeenroeping van deze conferentie zal ook een van de voornaamste taken zijn van de onlangs benoemde commissie-generaal. Alle delen van het Rijk zullen hier vertegenwoordigd zijn, hetgeen voor Indonesië betekent vertegenwoordigers van alle betrokken partijen. De regering hoopt, dat gezonde en reële politieke denkbeelden de overhand zullen hebben en alle vertegenwoordigers kunnen overtuigen van de gemeenschappelijke voordelen, wanneer zij zich aansluiten bij het Verenigd Koninkrijk."

Pater J. B. Janssens S. J z'jn leven en werken

PATER J. B. JANSSENS, GENERAAL DER JEZUÏETEN.

Omtrent den nieuwen generaal der Jezuïeten lezen wij in de Maasbode de volgende bizonderheden:

Door de generale congregatie der Jezuïeten-orde werd hedenmorgen met algemene stemmen tot nieuwen generaal der Jezuïeten gekozen de hoogeerwaarde Pater Jean Baptist Janssens.

De verkiezing werd terstond medegedeeld aan Z. H. den Paus.

Pater Janssens werd op 22 December 1889 te Mechelen geboren, studeerde aan het college te Hasselt en deed na zijn voorbereidende studies in de rechten aan het instituut St. Louis te hebben beëindigd, in 1907 zijn intrede in de Sociëteit van Jesus, in het noviciaat te Drongen.

Hij beëindigde zijn studie in de rechten in 1914 te Leuven, waar hij de meestertitel behaalde. Tijdens de vorige wereldoorlog verbleef hij te Rome, waar hij in het canoniek recht promoveerde.

Vervolgens werd hij hoogleraar te Antwerpen en ontving in 1919 de H. Priesterwijding.

In 1920 bevond hij zich in Constantinopel voor juridische consultaties en geestelijke bijstand aan de grote groepen Russische emigranten, die zich naar de stad begaven.

Van 1923 tot 1929 was hij professor in het canoniek recht te Leuven en van 1929 tot 1935 rector van het theologisch college te Leuven.

Terwijl hij in 1938 lector was in het studiehuis te Drongen, werd Pater Janssens tot provinciaal-overste van de Noord-Belgische provincie gekozen, in welke hoedanigheid hij een visitatie-reis naar de Congo-missie van zijn orde maakte.

In de loop van de jongste wereldoorlog — van 1943 tot 1945— werd hij, wegens de onmogelijkheid voor de Jezuïeten om met hun generaal te Rome in communicatie te blijven, aangesteld tot provicaris-generaal voor België en Nederland, als vertegenwoordiger van den generaal te Rome.

Pater Janssens heeft verschillende wetenschappelijke werken geschreven, vooral over het Oosterse recht. Hij heeft een bizondere voorliefde voor het Oosten en bezit ook een rijke talenkennis. Zo spreekt hij bijv. evengoed Russisch als Italiaans, Nederlands en Duits.

Zijn methodische, heldere en beheerste uiteenzettingen en zijn klare visie op toestanden trokken algemeen de aandacht. Hij had de bewondering van zijn studenten, van wie hij als professor volledige belangstelling opeiste.

Toen de Gestapo tijdens zijn provincialaat gedurende een ganse dag zijn werkvertrekken doorzocht, toonde hij volkomen kalmte en moed. De Gestapo-agenten slaagden er niet in hem uit te horen, noch wisten zij de documenten, die het meest van belang waren, te vinden. Zij namen zijn gehele correspondentie mede, doch zagen zich genoodzaakt, die terug te brengen daar zij niets van belang gevonden hadden behalve brieven van de Romeinse Curie.

Pater Janssens is de vierde Belg, die generaal der Jezuïeten geworden is en de 27ste generaal zijner orde.

FRANSE KARDINALEN VRAGEN H. MIS OP ZATERDAGAVOND.

Frans Episcopaat richt petitie aan den Paus.

Kardinaal Suhard, aartsbisschop van Parijs, heeft, mede namens het Franse episcopaat, een verzoekschrift tot den Paus gericht, dat door vijf Franse kardinalen mede ondertekend is. Hierin worden den Heiligen Vader een drietal verzoeken gedaan., aldus de Maasbode.

1e Wordt gevraagd om de Mis onder bepaalde omstandigheden ook op Zaterdag of Zondagavond te mogen celebreren.

2e Wordt verzocht bij het toedienen van enige Sacramenten met name het Doopsel, het Huwelijk en het H. Oliesel, alsmede bij begrafenis-plechtigheden, behalve de Latijnse ook de landstaal te mogen bezigen.

3e Een algemene regeling te treffen, geldig voor alle diocesen van Frankrijk, met betrekking tot het nuchter blijven voor het communiceren. Hierbij wordt verzocht, de mogelijkheid te scheppen om, onverschillig op welk uur, de H. Communie te kunnen ontvangen, op voorwaarde, dat de communicant één uur nadat hij een niet alcoholischen drank genuttigd heeft en drie uur na een volledige maaltijd zal kunnen communiceren.

In het verzoekschrift wordt er op gewezen, dat deze faciliteiten het godsdienstig leven in Frankrijk ten zeerste zouden kunnen bevorderen.

Naar verluidt, zou de H. Vader deze verzoeken met grote welwillendheid hebben ontvangen en daarbij hebben toegezegd, dat ze aan een nauwkeurig onderzoek zullen worden onderworpen.

SPORT

S.V.B. OP TOURNEE.

Op 14 October stuurt de S.V.B. zestien spelers en een leider op uitnodiging per zeeboot naar Demerara, aldus meldt „Het Nieuws".

De wedstrijdrooster is als volgt: de 17e: clubwedstrijd; de 18e: clubwedstrijd; de 21e: eerste hoofdwedstrijd; de 23e clubwedstrijd; de 25e tweede hoofdwedstrijd, de 26e clubwedstrijd; de 28e tegen Combined Colleges; de 29e laatste hoofdwedstrijd.

Voor November is zij uitgenodigd op Trinidad met Demerara erbij mede te doen aan een drielanden-tournee.

NIEUW EUROPEES RECORD.

De Fransman George Vallery heeft in Troyes het Europees record 100 m. rugslag verbeterd. Hij bracht het op 1.06.2 en bleef daarmee 0.4 sec. beneden het oude record.

Binnenkort zal de Franse estafetteploeg (George Vallery, Nakache, Jany) een aanval doen op het wereldrecord 3x100 m. wisselslag. Op 12 September zal Jany trachten het wereldrecord 100 m. borstcrawl op zijn naam te brengen.

CURAÇAO SLAAT DEN HAAG.

Het Curaçaose voetbalelftal heeft gisteren in het V.U.C.-stadion te Den Haag een versterkt V.U.C.-elftal verslagen met 5—3. Het gaat steeds beter. Van de negen in Nederland gespeelde westrijden zijn thans vier gewonnen en vier verloren en eindigde één in gelijk spel.

Ontvangen

The meeting of East and West, door Prof. Dr. F. S. C. Northrop. uitgegeven door de MacMillan Company, New York. 530 blz.; $ 6.

Dit is ongetwijfeld een even interessant als typisch-Amerikaans boek. Professor Northrop, docent in de wijsbegeerte, was zeker een aangewezen figuur om in de huidige conflictentijd een poging te doen de ideologieën welke ten grondslag liggen aan zovele volken en beschavingen, naast elkander te plaatsen en dan te trachten tot een synthese te komen.

Zijn stelling is, dat de Oosterse en Westerse beschavingen vreemd zijn aan en voor elkander (hij is niet zo onverstandig om de oorlogen hieruit af te leiden, zoals men soms in euvelmoed wel hoort poneren) en dat het er thans om gaat om uit deze samentreffende denkwijzen elkander complementeerende stukken te nemen en zo tot een geheel te geraken. Als een Nederlander dit had moeten beschrijven, zou zijn werk onleesbaar zijn geworden.

Het is een deugd der Noordamerikanen, dat zij een vlotte schrijftrant hebben gevonden, die de moeilijkste problemen toch duidelijk weten onder woorden te brengen. Dit wil niet zeggen, dat dit een populair boek is of dat men het op een zwoele avond eens doorbladert. Het is zware kost. Maar het is ook kostelijk opgediend. Een Fransman — om ons ook eens te begeven op het pad der nationale vergelijkingen — zou dit boek hebben kunnen schrijven met een brilliante tendens, die er een blijvend littérair stuk van maakte. Een en al leesbaarheid, maar te weinig facticshe gegevens. Het zijn de Verenigde Staten, waar men kans gezien heeft — niet zonder een hoog ontwikkelde pers, die onder uiterst nauwkeurige contrôle feiten en feiten geeft, maar bijvoorbeeld in commentaren veelal achter staat bij die van Engeland en ons land — een stijl te ontwikkelen, waar feiten zo beschreven worden, dat men ze toch leest.

Dit deed Prof. Northrop. Als de eclectische wijze verpandt hij zijn verstand niet aan de eenheid van een systeempje, maar hierdoor is hij juist in staat om tot een cultuurbeschouwing van grote waarde te komen. En met welk een overzichtelijke belezenheid: over de Verenigde Staten, het Britse rijk, het Duitse idealisme, het Russische communisme, de katholieke cultuur, Japan, Voor-Indië en China — dit alles staat hem in grote diepte ter beschikking.

Northrops conclusie: de wijsgerige grondslag van onze huidige beschaving is zoek. Hij traceert zult een wijsgerige grondslag, zulk een vaststaande en niet door de wind van elke dag verwaaide levensopvatting als fundament in alle tijden en landen. Nu niet. De laatste was die van Thomas van Aquino en die werd door Kant, Hegel, Locke, Hume enz., weggenomen. Welke Professor Northrops persoonlijke opvatting is, weten wij niet en interesseert ons matig. Maar langs zuiver wetenschappelijke lijnen voortgaande voorziet de hoogleraar dat het katholicisme voor de toekomst de goede kans maakt, hernieuwd, maar voortbouwend op een hechte vastliggende basis, dewelke een verwarrende wereld boven alles nodig heeft.

Dit boek van deze veelomvattende geest zal niet nalaten overal waar de wetenschap des geestes als leidraad van de wetenschap der techniek aanvaard en erkend wordt, diepe indruk te maken en invloed te oefenen.

Ons Koninkrijk

GEZANT TE BOEKAREST.

De heer A. Th. Lamping is benoemd tot Hr. Ms. buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister bij het Roemeense hof.

EXPEDITIE VAN NIEUW GUINEA.

De Majoor-vlieger E. Visch, die in 1939 deelnam aan de tweede internationale wetenschappelijke Noordpool-expeditie, vormt op het ogenblik een nieuwe expeditie onderzoekingen nieuwe expeditie om uitgebreide onderzoekingen te doen van de lucht en op de grond van Nederlands Nieuw Guinea, het grootste niet geëxploreerde gebied van de wereld.

Opnemingen en kaarten zullen gemaakt worden uit de lucht en op de grond, in samenwerking met de Luchtvaart Verkenning, van 2 gebieden, een van 1.25.000.000 acres en een van een gebied ten grote van 5 millioen acres. (Batavia, Aneta, 24.9).

EMISSIE HOLLANDSE BANK-UNIE.

Naar de Maasbode verneemt, werd bij de emissie van cert. van aand. Hollandse Bank-Unie het aangeboden bedrag geplaatst. Op de vrije inschrijvingen ten laste van de z.g. lossingsrekeningen vond een reductie plaats.

POSTZEGELS VOOR OORLOGSGEWONDEN.

In Haarlem is een comité opgericht, dat zich ten doel stelt, gebruikte postzegels in te zamelen voor gewonde soldaten en andere oorlogsslachtoffers die verblijven in de hospitalen in Amerika, Canada, Engeland, enz. Alleen al in Amerika bevinden zich 300.000 oorlogsgewonden in de ziekenhuizen en velen van hen vinden verstrooiing in de liefhebberij van het postzegels verzamelen.

Men doet een beroep op alle Nederlanders om gebruikte postzegels voor dit doel af te staan.

Alle inzendingen te richten aan het adres van den heer F. Vink, Haarlem Leidsevaart 466.

„SQUATTERS" TE HILVERSUM.

Het voorbeeld der Squatters schijnt in Hilversum navolging te hebben gevonden. Een gezin van zeven personen, dat bovendien nog vermeerdering verwacht, heeft na vergeefse pogingen een grotere woning te krijgen op eigen gelegenheid een leegstaand perceel betrokken. Na negen weken is het gezin op grond van dit eigenmachtig optreden door de politie op straat gezet.

SECRETARIS VAN BEEL.

Naar wij vernemen is de heer Hans Hermans, tot voorkort redacteur van de Maasbode, secretaris van Minister-president Dr. Louis J. M. Beel geworden.

Dit is de tweede Maasboderedacteur die secretaris van een Minister-president werd. De eerste was Dr. P. A. Kasteel die tijdens de oorlog secretaris van Minister Gerbrandy werd.

DRIE NEDERLANDERS.

De „Panamerican World Airways" maakte bekend dat aan boord van het vliegtuig „Carrib", dat beschadigd werd bij een landing op het vliegveld te Shannon, Ierland, komende van New York, zich drie Nederlanders bevonden. Twee ervan bleken te zijn, Margarete Morpurgo, 39 woonachtig te Caracas, en Claire van der Goes, 22, woonachtig te North Chatam New York. (New York, 24.9).

MOND- EN KLAUWZEER TEISTERT VEESTAPEL.

Het mond- en klauwzeer onder het rundvee begint in Twente ernstige vormen aan te nemen. De fokveedag te Tubbergen moest worden uitgesteld. In Drente neemt de ziekte bepaald kwaadaardige vormen aan. Volgens een dierenarts sterven daar drie van de vijf aangetaste dieren.

TIEN DUIZEND TON KOLEN MEER.

De productie der kolenmijnen heeft in Augustus ongeveer 10.000 ton meer bedragen dan was beraamd. De invoer beantwoordde in deze maand vrijwel aan de verwachtingen.

DUITSE KRIJGSKAS VOOR ZEEUWSE GEMEENTEN.

De Duitse krijgskas ten bedrage van 4,5 millioen gulden, werd aan het provinciaal bestuur van Zeeland overgedragen. Deze verstrekt daaruit voorshands renteloze voorschotten. Het voornemen bestaat het bedrag als vergoeding voor geleden schade onder de Zeeuwse gemeenten te verdelen. Aldus deelde de burgemeester van Westkapelle mede tijdens een vergadering der Nederlandse vereniging voor gemeentebelangen, waarin hij sprak over de herophouw op Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen.

Vervolg van pagina 1.)

zijde met bazalt, puin en klei moet worden verstrekt, dan begrijpt men enigszins welk een enorm werk dit is. Voordat de dijk gesloten wordt, zullen bovendien de twee helften van het grote gemeentedok naar binnen worden gesleept, zodat het, op de droogvallende bodem rustende, onderzocht en gerepareerd zal kunnen worden, want geen der met reparatie en nieuwbouw overvolle scheepswerven heeft ruimte voor een zo enorm geval als een droogdok. Aan alles wordt dus gedacht!

Weer waaien vlaggen van alle natiës in de Roterdamse haven: were wordt er gezwoegd en geploeterd en golft het water er door het af- en aanvaren der schepen groot en klein, die bedrijvigheid geven aan het havenbeeld. Evenals overal elders werkt en bouwt Nederland ook hier aan zijn nieuwe toekomst.

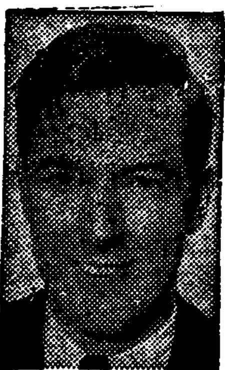
Grote vier willen Vredesconferentie bespoedigen

Fins Verdrag morgen in voltallige vergadering

door

Louis Nevin.

Parijs.

Louis Nevin

Finlands toetreding tot de Verenigde Naties kwam een stap dichter bij de verwezenlijking als gevolg van de bekendmaking, dat de Vredesconferentie Vrijdag onder voorzitterschap van Jimmy Byrnes bijeen zal komen in voltallige vergadering om het verdrag met dat land goed te keuren.

Men gelooft, dat spoedig daarna de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken bijeen zal komen om het verdrag in zijn uiteindelijke vorm te gieten zodat het ondertekend kan worden en zo een einde wordt gemaakt aan Finlands deelneming aan Wereldoorlog II. Daarna zal Finland mogen vragen om lid te worden van de Verenigde Naties.

Volgens het Secretariaat van de Vredesconferentie, zal de voltallige vergadering Vrijdagmiddag eerst de voorstellen der Grote Vier bespreken om het werk van de conferentie te bespoedigen. Hierdoor zou de behandeling van het Fins verdrag tot de volgende dag uitgesteld kunnen worden.

De verschillende commissies gingen intussen voort de tegenstrijdige standpunten ten aanzien der vier overige verdragen met Italië, Roemenië, Bulgarije en Hongarije in overeenstemming te brengen.

In de Italiaanse Politieke Commissie besloot men het driedaags debat over de toekomst der Italiaanse koloniën. Men verwierp de amendementen op het artikel dat door de Grote Vier was opgesteld en nam toen het artikel aan waardoor het gehele vraagstuk een jaar wordt opgeschort.

Het artikel voorziet erin, dat de speciale raad van assistenten der Ministers van Buitenlandse Zaken het vraagstuk zal trachten op te lossen en zo zij er niet in slagen zullen zij de taak ter oplossing aan de Verenigde Naties overdragen.

Het Slavisch blok wist het effect van het Griekse amendement, dat Dinsdag door de Militaire Commissie aangenomen werd om Bulgarije te dwingen zijn Zuidelijke grens met Hellas te demilitariseren, ietwat ongedaan te maken.

De Sovjet-Generaal N. V. Slavine viel de Verenigde Staten, Groot Britannië en Frankrijk aan omdat zij het amendement hadden gesteund en slaagde erin te bewerkstelligen dat het amendement niet naar de voltallige vergadering zou worden gezonden als een feitelijk amendement op het verdrag, doch zou worden opgenomen in het rapport over de verklaringen van de meerderheid en de minderheid over deze quaestie.

De Franse Generaal Georges Catroux had gezegd, dat Frankrijks stem niet zou worden beïnvloed door overwegingen met betrekking tot de binenlandse politiek der betrokken landen. Generaal Majoor François Henri Theron van Zuid-Afrika zeide: „De beschermingsmaatregelen die Hellas eist tegen een land waardoor het driemaal binnen dertig jaren tijds werd aangevallen, zijn op zijn minst even gerechtvaardigd als die, welke de Sovjet-Unie eist van Finland".

Doch daar bleef het bij.

De eerste breuk in de solidariteit der Westelijke landen vond plaats toen de Britse Brigadier A. Dave zich schaarde aan de zijde der Sovjets.

Gladwyn Jebb van Groot Brittannië gaf de verzekering namens de Raad der Grote Vier, dat de landen die geholpen hadden de Italiaanse koloniën in Afrika te bevrijden, ten volle gehoord zouden worden wanneer de Grote Vier een definitieve oplossing van het koloniaal probleem zouden zoeken.

Frankrijks Minister van Koloniën Marius Moutet gaf uiting aan de bezorgdheid van zijn land over de verspreiding van het Arabisch nationalisme in zijn Noordafrikaans gebied in een rede waarin hij zich verzette tegen de toekenning van de onafhankelijkheid aan Libye. Moutet stelde voor om het Tripolitaans deel van Libye te laten onder Italiaans voogdijschap. Hij stemde echter voor het artikel van de Ministers van Buitenlandse Zaken. Met de hulp der stemmen van de Verenigde Staten, Brazilië en China, slaagde het Slavisch blok erin de Britse eisen voor een volledige vergoeding te verslaan. De stemming was 9 tegen 9. Twee landen — Frankrijk en Brits Indië onthielden zich.

Voorzitter Joseph Bhore van Brits Indië besliste echter, dat de Britten het verloren hadden omdat geen meerderheid verkregen werd.

De subcommissie welke het statuut voor Triëst klaar moet maken, leverde geen resultaten op. Men wisselde slechts van mening over twee vraagstukken of de Gouverneur van het voorgestelde internationaal gebied politiële machten zou hebben en hoe het staat met de fundamentele menselijke rechten voor de inwoners.

De Joegoslavische afgevaardigde Moshia Pijade, die de leiding had over het Slavisch blok, voerde aan dat de Gouverneur geen politiële machten mag hebben. Hij ondervond hierin oppositie van den Britsen afgevaardigde Bennet evenals van Sam Reber van de Verenigde Staten.

Het standpunt der Joegoslaven en de Slaven over het algemeen is steeds geweest, dat de Gouverneur enkel de vertegenwoordiger van de Verenigde Naties moet zijn in het gebied en geen bestuursmachten moet hebben. aangezien deze door de volksvertegenwoordiging moeten worden geoefend. De Westelijke staten hielden echter vol, dat de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken speciaal de titel van Gouverneur koos voor den vertegenwoordiger van de Veiligheidsraad omdat hij ook zal moeten besturen.

Ten aanzien van het handvest over de menselijke rechten dat in het statuut dient te worden opgenomen konden de afgevaardigden het niet eens worden over de bewoording (Parijs, (AP) 25.9).

SURINAME

VERREGEND.

Wij lezen in „De Surinamer": Zondagmiddag [vorige week — Red. Amigoe] zou de grote jaarlijkse processie van uit de kathedraal plaats hebben en honderden en nogmaals honderden deelnemers en toeschouwers dromden in de omgeving van het kerkgebouw samen.

Naar schatting waren er een kleine drieduizend deelnemers. Onder het gebeier der zware klokken trok de stoet naar het patronaatssportterrein. Reeds waren de kinderen en vrouwen op het terrein aangekomen, toen de regen begon en toen een groot deel der mannen ook het terrein betrad, begon de regen zo zwaar, dat de bisschop met het Allerheiligste het Patronaat moest binnengaan.

De menigte, zowel op het terrein als in de processie, die nog trok, bleef volkomen kalm op haar plaats, wat we zeker als een betuiging van haar geloof en eerbied mogen beschouwen, gezien hoe men hier in Suriname anders voor een regenbui de vlucht neemt. En het was heus geen motregentje, het sloeg met zware druppels neer, zodat in minder dan geen tijd iedereen doorweekt was. En toch, eerst op de bekendmaking, dat de processie moest worden afgelast, zocht men een schuilplaats. Hulde aan allen, die zo hun geloof en liefde voor Christus Eucharisticus demonstreerden.

Het was jammer, dat het zo moest lopen, want er waren dit jaar nieuwe en prachtige groepen in de processie en ook het terrein was op een nieuwe manier versierd, alles was keurig geregeld en verzorgd en er was zeer veel werk verricht.

EMERGO.

Naar „Het Nieuws" van directeur Eddy Ruimveld van de N.V. Emergo verneemt, gaat het goed op Slootwijk. Er is blijkbaar ook veel belangstelling voor Slootwijk, gezien de velen, die zich daarheen begeven om „droge tijd te eten" en de excursies die in voorbereiding zijn om er gezelschappen heen te brengen voor één dag.

Aangezien Slootwijk nu in de volle drukte van de pluk zit, kan deze belangsteling storend werken als zij te druk wordt, zodat aan liefhebbers, zowel personen als gezelschappen, vriendelijk wordt verzocht zich vooraf te voorzien van een landingsvergunning. Deze moet op Slootwijk worden aangevraagd. Personen, die er willen gaan logeren moeten deze vergunning aanvragen via dengene bij wien zij zullen logeren.

Om liefhebbers tegemoet te komen, zal Emergo zelf ook een tweetal excursies opzetten op tijdstippen die voor het werk gunstig zijn, zodat de gasten er goed alles kunnen opnemen.

Om het plukseizoen relief te geven, zal Emergo op 8 October, wanneer de jongens zes maanden zullen zijn op Slootwijk, 150 balen uitgelezen koffie en 50 balen niet-uitgelezen koffie verkopen aan den meestbiedende.

Gegadigden worden uitgenodigd hun inschrijvingen in te zenden — liefst zo hoog mogelijk gesteld.

De hoeveelheid Ambtenaren

Jongstleden Zaterdag publiceerden wij het volgende bericht:

Het aantal ambtenaren verminderde van 124.627 op 1 Januari 1946 tot 119.276 op 31 Juli.

In verband daarmede zijn de volgende gegevens uit Elseviers ook niet oninteressant:

Het Rijkspersoneel beliep op 1 Januari 1940 40.000 personen en op 1 Januari 1946 124.000 personen, **dus een verdriedubbeling**, en de salariskosten in 1939 *f* 90 millioen bedroegen en in 1946 *f* 374 millioen, dus een **verviërdubbeling. Maken** wij eens een hoogst globale en vermoedelijk niet toelaatbare deling, dan komen wij dus per ambtelijk hoofd per jaar in 1939 op *f* 2200 en in 1946 op *f* 3000.

De diensten, welke ten doel hadden de gevolgen der oorlogsomstandigheden te liquideren, tellen een bezetting van circa 50.000 personen.

„Binnen enkele jaren" zullen deze uit het bestuursapparaat verdwijnen. Waneer die „enkele jaren" achter de rug zullen zijn en al die 50.000 ambtenaren eens inderdaad zullen zijn verdwenen, zullen er dus — de andere omstandigheden geijkblijvend — nog 74.000 ambtenaren overblijven, of bijna het dubbele van het aantal, dat in 1939 ons land tot een zij het niet zo rpachtig „geleid", dan toch tot een vrij redelijk „bestuurd" gebied maakte.

Wij geloven, dat het voor ons land een absolute noodzaak is, de vermindering van het ambtenarencorps met kracht ter hand te nemen — wat iets anders is dan dit overijld en zonder overleg te doen. Ons land kan zich economisch noch financieel deze naoorlogse luxe anger permitteren.

Het zijn geen kleine problemen waarom het hierbij gaat. Nemen wij aan, dat van de 50.000 ambtenaren, die „binnen enkele jaren" zullen moeten afvloeien, 30.000 hoofden zijn van gezinnen van gemiddeld 4 personen, 10.000 hoofden van gezinnen van 2 personen en 10.000 alleenstaande personen, dan betekent deze aankondiging, dat 120.000 plus 20.000 plus 10.000 is 150.000 kostwiners en van hen afhankelijke personen naar andere inkomsten zullen heben om te zien. Dat wil dus zeggen, dat een stad als Haarlem een geheel nieuwe bestaansbasis zou moeten vinden. Een verschiet, dat wij de jubelende 700-jarige thans echter minder dan ooit willen toewensen.

Ondertussen frapperen ons enkele zinnen uit twee brieven, die uren ons toonde:

Uit een brief van een vader, die zijn eerste kind gekregen heeft:

„Men schrikt tegenwoordig als het zover is, want het grote gebeuren, toch al druk, wordt een nachtmerrie door de kantoren die je moet aflopen om voedsel e.d. voor kind en moeder te krijgen. Heus, dat neemt dagen".

Van iemand die een betrekking in Engeland kreeg en uit Nederland naar Engeland wil verhuizen:

„Tot nu toe hebben we geen bericht uit Engeland of we er wel in mogen [u.b. de tijd der vrijheid! — Red.] en of ze al een huis hebben, maar met allebei zal het wel in orde komen. Die officiële papieren gaan in de moderne tijd niet meer zo vlug, want er moeten teveel mensen hun geld verdienen met formulieren invullen".

NIEUWS van OVERAL

ZUIVERING IN RUSLAND.

Verschillende hoge ambtenaren van de landbouw uit het gebied van de Wolga werden ontslagen op beschuldiging tegen de collectieve boerderijstelsels te hebben gewerkt. Dit stelsel werd in 1939 ingevoerd om de collectieve boerderijen tegen misbruiken te beschermen (Moskou, (AP) 26.9).

BRIEVEN VAN THACKERAY.

Bij de Oxford University Press verschenen de eerste twee van een uit vier delen bestaande uitgave van The Letters and Private Papers of William Makepeace Thackeray, verzameld door Gordon N. Ray. Het grootste deel van deze brieven is nooit eerder gepubliceerd.

AZIATISCHE CONFERENTIE.

De premier van Brits-Indië Nehru, heeft aan de Aziatische volken uitnodigingen gestuurd voor een Aziatische conferentie, welke in begin 1947 in Brits-Indië gehouden zal worden.

Het doel van de conferentie is de positie van Azië in de naoorlogse wereld in ogenschouw te nemen en inniger contact tussen de landen onderling tot stand te brengen.

98 JAAR.

Een der oudste Hongaarse bladen, opgericht in 1848 tijdens de eerste republiek door de patriot Kossuth, die voor de oorlog bekend stond wegens zijn strijd voor de middenstand en de christelijke democratie is weer verschenen.

EEN VEERDIENST ROTTERDAM-TILBURY.

De Firma Frank Buslard and Sons te Tilbury (Engeland) zal met L.S.P.-landingsvaartuigen een veerdienst gaan onderhouden tussen Tilbury en Rotterdam.

Hoewel met deze dienst uiteraard „general cargo" kan worden verzonden zal hij toch in het biezonder worden ingericht voor het vervoer van trucks, die rechtstreeks met goederen kunnen worden geladen.

Vooral voor producten van het Westland kan deze wijze van transport van groot belang worden.

ITALIË — TEXTIELMACHINES.

De productie van textielmachines heeft in Milaan weer het vóór-oorlogse niveau bereikt. Op het ogenblik is export mogelijk naar Turkije, Zuid-Slavië, Zwitserland, Canada, Australië en Argentinië.

BELASTINGPENGO.

De Hongaarse regering heeft als stop om de gedevalueerde pengö uit de circulatie te krijgen, de betaling van de ambtenaren in pengö-bankbiljetten gestaakt. In plaats daarvan wordt nu in zogenaamde belastingpengö's uitbetaald.